

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE INSTRUMENTO PRINCIPAL II (FRAUTA)

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)

CURSO 2024/25

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN												
DISCIPLINA: INSTRUMENTO PRINCIPAL - II (FRAUTA)												
ESPECIALIDADE	PEDAGOXÍA						ITINERARIO			PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL		
CARÁCTER	MATERIAS OBRIGATORIAS ESPECÍFICAS						TIPO DE CLASE			INDIVIDUAL		
DEPARTAMENTO	VENTO MADEIRA						XEFE/A DE DPTO.			ISMAEL VAQUERO BAQUERO		
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA		MARTA COMESAÑA ABREU	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:		1H	
ECTS/CUAD.	-	6	-	-	-	-	-	-	Observacións:			
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB			TITORÍA		
	Marta Comesaña Abreu						marta.comesana@edu.xunta.gal			Martes de 17:30h a 18:30h		

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Desenvolvemento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas no instrumento ou voz e coñecemento dos diferentes criterios interpretativos.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Coñecementos adquiridos no cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Desenvolvendo un estilo propio como intérprete e con madurez creativa mediante uns hábitos e técnicas de estudo adecuados e valorando criticamente o traballo. Tamén se pretende acadar unha preparación adecuada para a interpretación en público e un coñecemento básico da construción, mantemento, comportamento acústico e características do propio instrumento.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	<p>T1 Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.</p> <p>T2 Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala axeitadamente.</p> <p>T3 Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.</p> <p>T6 Realizar autocritica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.</p> <p>T15 Traballar de xeito autónomo e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.</p>
COMPETENCIAS XERAIS:	<p>X1 Coñecer os principios teóricos da música e ter desenvolvido axeitadamente aptitudes para o recoñecemento, a comprensión e a memorización do material musical.</p> <p>X3 Producir e interpretar axeitadamente a notación gráfica de textos musicais.</p> <p>X6 Dominar un ou máis instrumentos musicais nun nivel axeitado ao seu eido principal de actividade.</p> <p>X11 Estar familiarizado cun repertorio amplo e actualizado, centrado na súa especialidade pero aberto a outras tradicións. Recoñecer os trazos estilísticos que caracterizan dito repertorio e poder describilos de xeito claro e concreto.</p> <p>X21 Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos, tendo desenvolvido a capacidade de expresarse a través deles a partir de técnicas e recursos asimilados.</p> <p>X24 Desenvolver capacidades para a autoformación ao longo da súa vida profesional.</p>
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS	EP4 Expresarse musicalmente co seu instrumento dun xeito fundamentado no coñecemento e dominio da técnica

	instrumental e corporal, así como nas características acústicas, organolóxicas e nas variantes estilísticas.
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 do 29 de outubro. Anexo II	

3. OBXECTIVOS (RESULTADOS DE APRENDIZAXE)	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Acadar o nivel técnico que permita ao alumno tocar as obras adecuadas ao repertorio mínimo deste curso.	T2, T3, X1, X3, X6, EP4
2. Coñecer e adecuar as súas interpretacións ás convencións estilísticas de cada estilo.	T3, X3, X6, X11, X21, T2
3. Valorar a importancia da constancia no estudo como medio indispensable para desenvolver as destrezas propias dun intérprete profesional.	T1, T3, T15, X24, EP4
4. Acadar un nivel de autoescoita e autocrítica coma medios para controlar a calidade da súa execución e para progresar como intérprete.	T2, T3, T15, X24, EP4

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN *		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Elaboración e estudo dun programa formado por obras de diferentes estilos.	1.1 Estudos de diferentes estilos. 1.2 Obras de diferentes estilos. 1.3 Autoaprendizaxe como parte principal da formación do intérprete. 1.4 Autoavaliación do método de traballo individual.	14
2. Análise formal e estético das obras traballadas.	2.1 Contextualización estilística e histórica do repertorio a interpretar. 2.2 Análise formal aplicada. 2.3 Análise harmónica aplicada.	14
3. Coñecemento dos principais compositores, escolas e tendencias da creación musical.	3.1. Coñecemento das diferencias compositivas, tanto nas distintas épocas como nas distintas escolas de composición. 3.2. Iniciación á aplicación práctica dos recursos sonoros de vangarda dos séculos XX e XXI esixidos no repertorio proposto durante o curso.	14
4. Traballo específico e pormenorizado dos diferentes elementos musicais	4.1 Respiración, recursos e exercicios. 4.2 Sonoridade como base da interpretación. 4.3 Escalas, arpejos, exercicios diarios como base imprescindible para unha correcta interpretación. 4.4 Articulación (diferentes tipos de picados, ligados, acentos, combinación dos mesmos traballo axeitado para os mesmos) 4.5 O fraseo. Aplicación das variedades de articulación e combinacións posibles de sonoridade. 4.6 Desenvolvemento de exercicios específicos a partir das dificultades ou necesidades atopadas nunha obra ou estudio.	16
5. Desenvolvemento da memoria musical.	5.1 Memorización de exercicios técnicos. 5.2 Memorización de pasaxes musicais.	14

6. Preparación para a actuación en público.	6.1 Interpretación en público (convencións e dificultades). 6.2 Preparación e realización de probas e audicións de forma autónoma.	8
*Temas aos que se adicará unha sesión completa ∅ *Temas aos que se adicará parte de cada unha das sesións Λ		16
TOTAL SESIÓNs:		

* Se o número de sesións non coincidira coas propostas por causas de calendario, adaptaranse os contidos ás sesións efectivas no curso.

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
1. Actividades introductorias	1	0	1
1.1 Toma de contacto (presentación e recuperación de información). Actividade de toma de contacto entre profesor/a e alumno/a. O profesor/a adicará as sesións a coñecer, preguntar e propor, así como a autoavaliar o proceso en función dos resultados. O profesor determinará o nivel de partida do/da alumno/a.			
2. Actividades de ensino aprendizaxe	8	81	89
2.1. Reforzamento e consolidación do traballo. Actividades na que se traballará sobre competencias xa adquiridas para o reforzamento das mesmas e como paso previo ao salto posterior cualitativo e cuantitativo en cada un dos temas propostos.			
2.2. Elaboración e reelaboración da información. Actividade de reflexión (conxunta na aula e posteriormente individual do alumno/a) e acción tanto no eido técnico como interpretativo. O alumno/a será guiado técnica e interpretativamente na aula en cada sesión, requiríndolle en sucesivas sesións a posta en práctica da reflexión, elaboración e reelaboración tanto de exercicios técnicos como interpretativos que o conduzan a unha maior autonomía na resolución de problemas no desenvolvemento do feito interpretativo.			
3. Práctica individual. Actividade individual do alumno/a na que practicará todos os contidos traballados en clase tratando de acadar os obxectivos descritos na programación.	7	81	88
4. Actividades complementarias e extraacadémicas. Participar nas audicións e concertos do instrumento se o profesor/a o considera oportuno.	0	2	2
TOTAL HORAS:			180

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Interpretación dos exercicios técnicos, estudos e obras propostos polo profesor en cada unha das clases.	<ol style="list-style-type: none"> Nivel técnico amosado nas clases. Execución rítmica precisa e segura. Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. Fidelidade ao texto. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 	Todas	60%

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 7. Capacidade autocrítica. 8. Autonomía no traballo amosado. 9. Autonomía na proposición de exercicios para a superación de dificultades técnicas específicas. 		
Audición pública do repertorio traballado en aula.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6. Capacidade autocrítica. 7. Autonomía no traballo amosado. 8. Profesionalidade no escenario, utilización de recursos escénicos e interpretación de memoria do repertorio. 	Todas	40%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Audición pública dunha obra para frauta soa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6. Capacidade autocrítica. 7. Autonomía no traballo amosado. 8. Profesionalidade no escenario, utilización de recursos escénicos e interpretación de memoria do repertorio. 	Todas	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) *(Alumnos que superen as 3 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Audición pública dunha obra para frauta soa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6. Capacidade autocrítica. 7. Autonomía no traballo amosado. 8. Profesionalidade no escenario, utilización de recursos escénicos e interpretación de memoria do repertorio. 	Todas	100%

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Audición pública dunha obra para frauta soa.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6. Capacidade autocrítica. 7. Autonomía no traballo amosado. 8. Profesionalidade no escenario, utilización de recursos escénicos e interpretación de memoria do repertorio. 	Todas	100%

CRITERIO PARA A CONCESIÓN DE MATRÍCULA DE HONRA.

Os alumnos que acaden unha cualificación de 9 poderán ser propostos para obter matrícula de honra.

No caso de que o número de alumnos propostos supere ó número de matrículas de honra posibles, resolverase nas audicións programadas para a avaliación do cuadrimestre.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS	
MÉTODOS	<ul style="list-style-type: none"> • BERNOLD, Ph.: <i>LA TÉCHNIQUE D'EMBOUCHURE</i> • DICK, R.: <i>EL DESARROLLO DEL SONIDO MEDIANTE NUEVAS TECNICAS (Tone development through extended techniques)</i>, trad. Alfredo García Martín-Córdova, • MOYSE, M.: <i>ÉTUDES ET EXERCICES TECHNIQUES; GAMMES ET ARPÈGES; "DE LA SONORITÉ": ART ET TECHNIQUE</i> • REICHERT, M. A.: <i>SEPT EXERCICES JOURNALIERS</i> • TAFFANEL, P.: GAUBERT, Ph.: <i>17 EXERCICES JOURNALIERS</i> • WYE, Tr.: <i>TEORÍA Y PRÁCTICA DE LA FLAUTA</i> (os 6 volumes)
ESTUDIOS	<ul style="list-style-type: none"> • O docente propondrá uns estudos despois da avaliación inicial en función do nivel técnico do instrumento que posúa o alumnado.

<p>OBRAS PARA FRAUTA SOA (listado orientativo, variable en función do nivel técnico do instrumento do alumnado)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • BÁEZ, S.: <i>IMPROVISACIÓN; HUIDA; TIENTO</i> • DEBUSSY, C.: <i>SYRINX</i> • FERROUD, P. O.: <i>3 PIECES POUR SOLO FLÛTE</i> • HOOVER, K.: <i>REFLECTIONS</i> • MUCZYNSKI, R.: <i>THREE PRELUDES FOR UNACCOMPAINED FLUTE</i> • PIAZZOLLA, A.: <i>TANGO ESTUDIOS</i> • TELEMANN, G. Ph.: <i>12 FANTASIAS</i> • VARÈSE, E.: <i>DENSITY 21.5</i>
<p>LIBROS (listado orientativo)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ARIAS, A.: <i>HISTORIAS DE LA FLAUTA, AUTORES Y OBRAS</i>, TIENTO • ARTAUD, P.-Y.: <i>À PROPOS DE PÉDAGOGIE</i>, BILLAUDOT • BOEHM, Th.: <i>THE FLUTE AND FLUTE PLAYING</i>, DOVER • BROWN, R.: <i>THE EARLY FLUTE, A PRACTICAL GUIDE</i>, CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS • DEBOST, M.: <i>UNA FLAUTA SENCILLA...</i> SONATA EDICIONES (tradución de Taciana Gómez Malet) • GIRARD, A.: <i>LA FLÛTE (HISTOIRE ET RICHESSES DE LA FLÛTE)</i>, GRÜND • GRAF, P.-L.: <i>INTERPRETATION</i> (2001), SCHOTT • LE ROY, R.: <i>TRAITÉ DE LA FLÛTE</i>, EMT • LEVINE, C. e MITROPOULOS-BOTT, C.: <i>LA FLAUTA: POSIBILIDADES TÉCNICAS</i>, IDEA BOOKS (tradución de David Padrós). • LORENZO, L. de: <i>MY COMPLRTE STORY OF DE FLUTE</i>, LUBBOCK TEXAS TECH UNIVERSITY PRESS • POWELL, A.: <i>THE FLUTE BOOK</i>, YALE UNIVERSITY PRESS • QUANTZ, J. J.: <i>ESSAI D'UNE MÉTHODE POUR APPRENDRE À JOUER DE LA FLÛTE TRAVERSIÈRE</i>, ZURFLUH FAC-SIMILÉ • TOFF, N.: <i>THE FLUTE</i>, OXFORD UNIVERSITY PRESS • TROMLITZ, J. G.: <i>MÉTODO MINUCIOSO Y DETALLADO PARA TOCAR LA FLAUTA</i>, DASÍ-FLAUTAS EDICIONES (tradución de Manuel Morales) • VEILHAN, J.-C.: <i>LES RÈGLES DE L'INTERPRÉTATION MUSICALE À L'ÉPOQUE BAROQUE (S.XVII-XVIII)</i>, LEDUC
<p>RECURSOS ELECTRÓNICOS (listado orientativo)</p>	<p>YOUTUBE</p> <ul style="list-style-type: none"> • TONEBASE FLUTE tonebase Flute - YouTube • JASMINE CHOI Jasmine Choi - YouTube • CLASSICAL MUSIC BACKINGS Classical Music Backings - YouTube • PLAY WITH A PRO MUSIC ACADEMY Play With A Pro Music Academy - YouTube • EMILY BEYNON Emily Beynon - YouTube • THE MASTERCLASS MEDIA FOUNDATION The Masterclass Media Foundation - YouTube • EGOR EGORKIN

[Egor Egorkin - YouTube](#)

ENLACES WEB

- **RICK WILSON, *OLD FLUTES***
[Rick Wilson's Historical Flutes Page \(oldflutes.com\)](#)

APPS

- **SPOTIFY** – REPRODUCTOR DE MÚSICA ONLINE
- **PATREON; REALSTAGE FOR FLUTE** – BASES DE ACOMPAÑAMIENTO DE PIANO E ORQUESTRA